

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 23/2015-56

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 4. februára 2015 predbežne prerokoval sťažnosti J. Š. a M. P., oboch zastúpených advokátkou Mgr. et Mgr. Líviou Kost'ovou, Pod Donátom 5, Žiar nad Hronom, vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Detva vo volebných obvodoch č. 4 a č. 5 konaných 15. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti J. Š. a M. P. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 26. a 27. novembra 2014 doručené sťažnosti J. Š. a M. P. (ďalej aj „sťažovatelia“, alebo „sťažovateľ v 1. rade“ a „sťažovateľ v 2. rade“), ktorou namietali nezákonnosť a neústavnosť volieb poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Detva (ďalej aj „mestské zastupiteľstvo“, resp. „voľby poslancov“) vo volebných obvodoch č. 4 a č. 5 konaných 15. novembra 2014.

2. Sťažnosti vedené pôvodne pod sp. zn. Rvp 15587/2014 (J. Š.) a sp. zn. Rvp 15588/2014 (M. P.) boli spojené na spoločné konanie uznesením pléna ústavného súdu (ďalej aj „plénum“) sp. zn. PL. ÚS 71/2014 zo 17. decembra 2014.

3. Sťažovateľ v 1. rade v sťažnosti uviedol, že vo voľbách konaných 15. novembra 2014 kandidoval na poslanca mestského zastupiteľstva za volebný obvod č. 4 (pozostáva z volebných okrskov č. 7, 10, 12, 13 a 14, pozn.). Z obsahu zápisnice obvodnej volebnej komisie v Detve vyplýva, že celkový počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do mestského zastupiteľstva v tomto volebnom obvode bol 1582 a mali sa zvoliť 5 poslanci. Sťažovateľ v 1. rade nebol zvolený za poslanca, pretože získal iba 348 hlasov a skončil ako prvý náhradník. Za poslancov boli zvolení S. C. (684), D. L. (580), J. K. (414), J. K. (380) a L. B. (374). Rozdiel medzi sťažovateľom v 1. rade a ostatným zvoleným poslancom predstavoval 26 hlasov. Zistené volebné výsledky vyplývajú aj z obsahu zápisnice mestskej volebnej komisie v Detve (ďalej aj „mestská volebná komisia“).

4. Z obsahu volebných sťažností vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie čl. 30 a čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie § 1, § 36, § 37, § 38, § 40 ods. 2 a § 44 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“).

5. Sťažovateľ v 1. rade napáda zvolenie všetkých piatich poslancov vo volebnom obvode č. 4 z týchto dôvodov: *„nesprávne sčítanie hlasov (nezapočítanie hlasov), manipulácia s odovzdanými hlasovacími lístkami pri ich sčítavaní, nesprávnosť posúdeniu platnosti, resp. neplatnosti mojich hlasov, toto všetko májúce vplyv na rozhodnutie mestskej volebnej komisie a zvolených kandidátov za poslancov do Mestského zastupiteľstva...“*.

V tejto súvislosti uviedol, že

(i) sčítavanie hlasov uskutočnili dvojice bez toho, aby došlo ku tzv. „krížovej kontrole“ správnosti sčítavania hlasov, a kontrolu nevykonal ani samotný predseda okrskovej volebnej komisie, o čom sa osobne presvedčil vo volebnom okrsku č. 7,

(ii) nemenovaný člen okrskovej komisie volebného obvodu č. 4 ho informoval, že niektoré jeho hlasy neboli volebnou komisiou započítané do celkového počtu hlasov voličov. Túto skutočnosť si následne overoval u pozorovateľov okrskovej volebnej komisie, ktorí mu rovnako potvrdili, že istá dvojica členov volebnej komisie, ktorá sčítavala hlasy, nediktovala dlhšiu dobu jeho meno. V tejto súvislosti mu pozorovateľ M. Š. uviedol, že keď jeden z členov tejto okrskovej volebnej komisie, meno presne uviesť nevedel, pristúpil k tejto dvojici bližšie, táto ihneď potom začala diktovať jeho číslo. Týmto konaním mohlo dôjsť k úmyselnému vynechávaniu jeho volebného čísla. Dotknutou dvojicou bola p. B. a p. P., ktoré spočiatku aj namietali prítomnosť pozorovateľa M. Š. Toto mu bolo napokon umožnené, avšak pod podmienkou, že bude sedieť v rohu miestnosti, tak aby objektívne nevedel posúdiť činnosť komisie,

(iii) pozorovatelia volieb sa síce nachádzali v miestnosti pri sčítavaní hlasov, ale museli byť v zadných častiach týchto miestností. Platnosť hlasovacích lístkov posudzovali členovia komisie „ako baby na trhu“, „môže byť, lebo to je asi starecké písmo“, „nemôže byť, lebo sa mi krížok nezdá“ a pod. Išlo výslovne o svojvôľu posudzovania platnosti, resp. neplatnosti hlasovacích lístkov zo strany jednotlivých členov utvorených dvojíc,

(iv) 18. novembra 2014 došlo k odomknutiu miestnosti, ktorá slúžila ako úschova volebnej dokumentácie. Volebná dokumentácia tam bola uschovaná 15. novembra 2014, čo preverovala aj polícia,

(v) boli nezrovnalosti v sčítavaní hlasov vo volebnom obvode č. 3 (v tomto obvode sťažovateľ v 1. rade voľby nenapádal, pozn.).

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ v 1. rade navrhol, aby ústavný súd po vykonaní dokazovania vydal nález, ktorým zruší rozhodnutie mestskej volebnej komisie vo voľbách konaných 15. novembra 2014 v časti týkajúcej sa zvolenia S. C., D. L., J. K., J. K. a L. B. za poslancov mestského zastupiteľstva a vyhlási J. Š. za riadne zvoleného poslanca vo volebnom obvode č. 4, alternatívne aby vyhlásil voľby poslancov mestského zastupiteľstva vo volebnom obvode č. 4 za neplatné.

7. Sťažovateľ v 2. rade v sťažnosti uviedol, že vo voľbách konaných 15. novembra 2014 kandidoval na poslanca mestského zastupiteľstva za volebný obvod č. 5 (pozostáva

z volebných okrskov č. 8, 9 a 11, pozn.). Z obsahu zápisnice obvodnej volebnej komisie v Detve vyplýva, že celkový počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do mestského zastupiteľstva v tomto volebnom obvode bol 1394 a mali sa zvoliť 4 poslanci. Sťažovateľ v 2. rade nebol zvolený za poslanca, pretože získal iba 309 hlasov a skončil ako druhý náhradník. Za poslancov boli zvolení R. V. (558), J. P. (454), J. V. (418) a J. B. (409). Prvým náhradníkom bola J. D. (392). Rozdiel medzi sťažovateľom v 2. rade a ostatným zvoleným poslancom predstavoval 100 hlasov a medzi sťažovateľom v 2. rade a prvou náhradníčkou bol 83 hlasov. Zistené volebné výsledky vyplývajú aj z obsahu zápisnice mestskej volebnej komisie.

8. Sťažovateľ v 2. rade napáda takisto zvolenie všetkých poslancov z dôvodu, že členovia okrskových volebných komisií č. 8, 9 a 11 vo volebnom obvode č. 5 tiež nesprávne sčítavali hlasy, a namieta súčasne aj správnosť posúdenia platnosti, resp. neplatnosti jeho hlasov a manipuláciu s odovzdanými hlasovacími lístkami pri ich sčítavaní, tak ako to v zásade uviedol aj sťažovateľ v 1. rade v bode 5 (i), (iii) a (iv).

9. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby ústavný súd po vykonaní dokazovania vydal nález, ktorým zruší rozhodnutie mestskej volebnej komisie v časti týkajúcej sa zvolenia R. V., J. P., J. V. a J. B. za poslancov mestského zastupiteľstva a vyhlási M. P. za riadne zvoleného poslanca vo volebnom obvode č. 5, alternatívne aby vyhlásil voľby poslancov mestského zastupiteľstva vo volebnom obvode č. 5 za neplatné.

II.

10. Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu. Podľa čl. 129 ods. 7 poslednej vety ústavy podrobnosti o postupe ústavného súdu ustanoví zákon.

11. Podľa čl. 30 ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov... (odsek 1). Voľby sa musia konať

v lehotách nepresahujúcich pravidelné volebné obdobie ustanovené zákonom (odsek 2). Volebné právo je všeobecné, rovné a priame a vykonáva sa tajným hlasovaním. Podmienky výkonu volebného práva ustanoví zákon (odsek 3). Občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám (odsek 4).

Podľa čl. 31 ústavy zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Podľa § 1 zákona o voľbách voľby do orgánov samosprávy obcí sa konajú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.

Podľa § 36 zákona o voľbách v miestnosti, kde okrsková volebná komisia sčíta hlasy, majú právo byť prítomní členovia volebných komisií vyššieho stupňa a pracovníci ich odborných (sumarizačných) útvarov, ako i osoby, ktorým na to dala povolenie okrsková volebná komisia.

Podľa § 37 zákona o voľbách po ukončení hlasovania dá predseda okrskovej volebnej komisie zapečatiť nepoužité hlasovacie lístky a obálky, a potom dá otvoriť volebnú schránku. Ak okrsková volebná komisia použila na výslovnú žiadosť jednotlivých voličov aj prenosnú volebnú schránku, komisia obsah schránok po ich otvorení zmieša (odsek 1). Okrsková volebná komisia vyberie obálky s hlasovacími lístkami z volebnej schránky, spočíta obálky a porovná počet obálok so záznamami v zozname voličov. Neúradné obálky komisia vylúči (odsek 2). Po vybratí hlasovacích lístkov z obálok okrsková volebná komisia rozdelí hlasovacie lístky pre voľby do obecného (mestského) zastupiteľstva a osobitne pre voľby starostu obce (primátora). Potom zistí počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov. Výsledky zapíše do zápisnice o hlasovaní (ods. 3). Každý člen okrskovej volebnej komisie môže nazerať do hlasovacích lístkov. Predseda okrskovej volebnej komisie kontroluje správnosť sčítania hlasov (odsek 4).

Podľa § 38 zákona o voľbách neplatný je hlasovací lístok,

- a) ktorý nie je na predpísanom tlačive,
- b) ktorý nie je upravený podľa § 31 ods. 4,
- c) ak volič na hlasovacom lístku neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta, alebo ak označil zakrúžkovaním viac kandidátov, než má byť vo volebnom obvode zvolených do obecného (mestského) zastupiteľstva, alebo neoznačil zakrúžkovaním ani

jedného kandidáta na funkciu starostu obce (primátora), alebo ak zakrúžkovaním označil viac ako jedného kandidáta na takúto funkciu (odsek 1).

Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia vylúči hlasovacie lístky s neoznačenými kandidátmi. Ak sú v obálke dva alebo viac hlasovacích lístkov pre voľby poslancov, na ktorých sú kandidáti označení zhodne a správne, okrsková volebná komisia počíta za platný len jeden z hlasovacích lístkov; v opačnom prípade sú všetky hlasovacie lístky neplatné. Obdobne sa postupuje pri posudzovaní hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce [primátora (odsek 2)].

Poškodenie hlasovacieho lístku nemá vplyv na jeho platnosť. Na prečiarknuté alebo dopísané mená sa neprihliada (odsek 3).

V sporných prípadoch rozhoduje o platnosti hlasovacieho lístka okrsková volebná komisia s konečnou platnosťou (odsek 4).

Podľa § 40 ods. 2 zákona o voľbách okrsková volebná komisia zapečatí hlasovacie lístky, obálky a zoznamy voličov a odovzdá ich spolu s ostatnými volebnými spismi obci do úschovy.

Podľa § 44 ods. 1 zákona o voľbách za poslancov obecného (mestského) zastupiteľstva sú zvolení kandidáti, ktorí získali vo volebnom obvode najväčší počet hlasov.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže a) vyhlásiť voľby za neplatné, b) zrušiť napadnutý výsledok volieb, c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený, a d) sťažnosť zamietnuť.

14. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že len hrubé alebo závažné porušenie, alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť dôkazmi. Nestačí samotné označenie dôkazov (PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03 a PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010). Súčasťou zákonných náležitostí sťažnosti sú totiž aj dôvody, pre ktoré sa voľby napádajú, s označením dôkazov [§ 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že funkcia ústavného súdu v rámci prieskumu ústavnosti a zákonnosti volieb nemôže byť vykladaná tak extenzívne, že by v konečnom dôsledku jeho činnosť mala nahradzovať, prípadne dopĺňovať činnosť na to povolaných volebných či iných orgánov, a to dokonca v tom smere, že iba na základe špekulatívne formulovaných námietok bude ústavný súd podrobne rekonštruovať celý volebný proces (PL. ÚS 3/2010).

15. Vo všeobecnosti platí, že na to, aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta, a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky

volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov (m. m. PL. ÚS 73/07). Dôležitým komponentom volebného súdnictva je teda zisťovanie intenzity volebných nedostatkov z hľadiska ich vplyvu na rozhodovanie voličov a najmä na výsledok volieb.

16. V rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd uviedol, že dosiahnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybňovaniu zastupiteľskej demokracie a inštitútu volieb. Vyhlásenie volieb za neplatné, resp. zrušenie ich výsledku z dôvodu nepatrného porušenia ustanovení zákona o voľbách totiž vytvára možnosti pre vedomú manipuláciu s voľbami (napr. PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07).

17. Vychádzajúc z uvedených zásad a kritérií ústavný súd pri predbežnom prerokovaní posudzoval, či tvrdenia sťažovateľov môžu vytvoriť reálny predpoklad uplatnenia právomoci ústavného súdu podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a súčasne zisťoval, či neexistujú dôvody na odmietnutie sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľmi namietané skutočnosti a pochybnosti [posudzovanie a sčítavanie hlasov vo dvojiciach bez krížovej kontroly, nedodržanie presného postupu sčítania hlasov a nedôvera pozorovateľov (navrhnutých sťažovateľmi)] v správnosť sčítania [bod 5 (i) a (ii) a bod 8 *in fine*], už na prvý pohľad nemožno bez ďalšieho akceptovať, pretože údajný nesprávny spôsob sčítavania hlasov vo dvojiciach, resp. ich ďalšie námietky sú sťažovateľmi charakterizované iba možnosťou, potencialitou, teda nie realnosťou alebo aspoň rozumne dostatočnou presvedčivosťou. Navyše (vyjmúc subjektívne názory prezentované pozorovateľmi sťažovateľov, ktorých viacerí odporcovia označili za ich príbuzných, pozn.) neurčitosť a nekonkrétnosť sa týkala aj označenia relevantných dôkazov, napr. „*nemenovaný člen*“, „*meno presne uviesť nevie*“, „*mohlo dôjsť*“ (bod 5) a pod.

19. K námietkam sťažovateľov uvedeným v bode 5 (i), (ii) a (iii) ústavný súd – okrem už uvedeného v bode 18 – uvádza, že z relevantných ustanovení zákona o voľbách explicitne nevyplýva povinnosť okrskových (obvodných) volebných komisií, aby pri sčítavaní hlasovacích lístkov došlo k ich kontrolnému prepočítaniu. Ústavný súd ďalej poznamenáva, že sťažovatelia okrem toho, že namietajú metodický postup pri sčítavaní hlasovacích lístkov vo svojej sťažnosti, vôbec netvrdia, ale iba predpokladajú, že nesprávnou metodikou sčítavania hlasov „mohlo dôjsť“ k pochybeniu pri voľbách do orgánov územnej samosprávy mesta Detva, pričom podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu len nepodložené domnienky o nezákonnosti a neústavnosti volieb nepostačujú na rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by boli vyhlásené voľby za neplatné, resp. by bol zrušený ich výsledok.

20. Pokiaľ sťažovatelia v ďalšom napádajú možnú manipuláciu s volebnou dokumentáciou po uskutočnených voľbách [bod 5 (iv) a 8 *in fine*], ústavný súd poukazuje na oznámenie orgánov činných v trestnom konaní z 19. novembra 2014, z ktorého vyplýva, že „*[f]yzickou kontrolou bolo zistené, že všetky urny a papierové škatule sú prelepené samolepiacou páskou. Na niektorých urnách resp. papierových škatuliach bola papierová páska porušená, no tieto urny resp. kartónové škatule boli znova prelepené samolepiacou páskou, ktorá už porušená nebola. Taktiež na niektorých urnách, resp. kartónových škatuliach bola samolepiaca páska poodlepená a to tak, že nebola poškodená, no jej zalepenie na kartóne nebolo riadne pripevnené a táto páska bola voľne odlepená.*“. Z uvedenej dikcie oznámenia polície teda nevyplýva, že nad mieru rozumných pochybností možno tvrdiť, že niekto úmyselne dodatočne manipuloval s obsahom volebnej dokumentácie a s výsledkom samotných volieb. V okolnostiach posudzovanej veci k „možnej“ manipulácii s volebnou dokumentáciou malo dôjsť až 18. novembra 2014, t. j. 3 dni po uskutočnených voľbách, ktorá ak by sa mala prejaviť v príčinnosti k uskutočneným voľbám, museli by byť napr. prepísané aj volebné zápisnice (okrskové, obvodné a mestská), ktoré boli podpísané na to oprávnenými členmi (aj zástupcami zúčastnených politických strán) ešte 15., resp. 16. novembra 2014. Ústavný súd za základe svojho rozhodovania o sťažnostiach sťažovateľov proti výsledkom napadnutých volieb považoval oficiálny výsledok sčítania, ku ktorému dospela mestská (predtým obvodná a okrskové) volebná

komisia vo volebných obvodoch č. 4 a č. 5 za súčinnosti Štatistického úradu Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“), za nespochybniteľný a neexistujú žiadne konkrétne dôkazy o manipulácii s hlasmi voličov, resp. relevantné dôkazy preukazujúce nesprávne sčítanie hlasov.

21. V neposlednom rade ústavný súd predostiera, že v rámci volebných obvodov č. 4 a č. 5 žiadny z ustanovených členov týchto komisií (ale ani predtým v komisiách okrskových, pozn.) nevzniesol výhradu k uskutočneným voľbám a bez ďalšieho svojimi podpismi verifikovali aj zákonný priebeh uskutočnených volieb. Práve ustanovení členovia (okrskových, obvodných a mestskej) volebných komisií koordinovali voľby a dohliadali na správnosť hlasovania v súlade so zloženým sľubom a riadili sa pritom ústavou a zákonmi. Podľa názoru ústavného súdu je vylúčené, aby došlo k nezrovnalostiam pri sčítaní hlasov už aj vzhľadom na to, že členovia komisií, zastupovali rôzne politické strany a zvolení za poslancov boli aj nezávislí kandidáti. Zmyslom rozhodovania ústavného súdu o volebných sťažnostiach nemôže byť sankcionovanie kandidáta, ktorý bol zvolený za poslanca, a už vôbec nie sankcionovanie volebných komisií. Ústavný súd zo sťažnosti, z jej príloh, vyjadrení účastníkov konania a vyžiadanej volebnej dokumentácie preto dospel k záveru, že v súvislosti s napadnutými voľbami poslancov do mestského zastupiteľstva nedošlo k porušeniu zákona o voľbách takým spôsobom, ktorý by mohol ovplyvniť výsledok napadnutej voľby poslancov vo volebných obvodoch č. 4 a č. 5.

22. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že nie je povolaný na rekonštrukciu postupu, resp. posúdenie práce okrskových volebných komisií, ak všetci členovia dotknutých okrskových, resp. mestskej volebnej komisie a ich zapisovatelia podpísali zápisnice o výsledku volieb bez jedinej výhrady, čím jednoznačne osvedčili výsledky dosiahnuté vo voľbách. Sťažovateľ v 2. rade (kandidoval za KDĽK a NOVU) mal navyše svojich zástupcov priamo vo volebných komisiách a títo členovia (resp. politické strany) tiež nemali k výsledkom volieb do mestského zastupiteľstva žiadne výhrady.

23. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že predovšetkým sťažovateľ v konaní o zákonnosti volieb znáša dôkazné bremeno v tom zmysle, že musí nezákonnosť

volieb nielen namietat', ale svoje tvrdenie aj preukázat' navrhovanými dôkazmi (m. m. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 94/07, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 29/2011). Dôkazy označené sťažovateľmi vo volebných sťažnostiach však treba považovať za také, ktoré nijakým spôsobom nepreukazujú porušenie zákona o voľbách, a všetky tvrdenia sťažovateľov uvádzané v sťažnosti majú len všeobecnú hypotetickú povahu bez preukázania relevantných dôkazov. Sťažovateľ v 1. rade aj napriek výzve (v prípade sťažovateľa v 2. rade tento vyzývaný nebol, keďže poukazoval na rovnaké dôvody a mali rovnakého advokáta – pozri bod 8 *in fine*, pozn.) neuviedli žiadne skutkové tvrdenie o konkrétnej manipulácii pri sčítaní hlasov alebo o inom konkrétnom nezákonnom zásahu do správnosti zistenia dosiahnutého volebného výsledku. Ich námietky v tomto smere mali len všeobecnejší charakter a spočívali v tvrdeniach o pochybeniach, ktoré neboli spôsobilé ovplyvniť správnosť zistenia dosiahnutého volebného výsledku.

24. Ústavný súd na základe týchto dôvodov preto pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol volebnú sťažnosť sťažovateľov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne PL. ÚS 5/09, PL. ÚS 79/2011 a PL. ÚS 70/2011).

25. Ústavný súd poukazuje tiež na skutočnosť, že navrhovaný petit u oboch sťažovateľov disponuje (sčasti) neurčitosťou a zmätočnosťou (body 6 a 9 prvé navrhované výroky). Ak by ústavný súd mal zrušiť rozhodnutia mestskej volebnej komisie o výsledku volieb všetkých poslancov vo volebnom obvode č. 4 a č. 5 a za zvolených určiť iba sťažovateľov, potom by bol zvolený iba jeden poslanec za volebný obvod č. 4 a jeden poslanec za volebný obvod č. 5. Navyše, ďalšie pochybenie v sťažnosti u sťažovateľa v 2. rade spočíva v tom, že za odporcu v sťažnosti ani neoznačil prvú náhradníčku Jolanu Domovú, ktorá skončila vo voľbách pred ním (392 hlasov).

26. Pokiaľ sťažovateľ v 1. rade argumentoval aj nedostatkami pri voľbách uskutočnených vo volebnom obvode č. 3 [bod 5 (v)], nebol k tomu zákonne oprávnený, pretože v tomto obvode nekandidoval a ani navrhovaný petit sa neviaže na tento volebný obvod.

27. V doplnení volebnej sťažnosti z 24. decembra 2014 právna zástupkyňa sťažovateľa v 1. rade navyše poukázala aj na porušenie volebného moratória (vhadzovanie hanlivých letákov proti sťažovateľovi v 1. rade), čo ale nebolo vôbec uvedené v pôvodnej volebnej sťažnosti. V tomto ohľade sťažovateľ v 1. rade namietal porušenie volebného moratória (a § 30 ods. 2 zákona o voľbách) oneskorene, keďže tak urobil nie v lehote 10 dní po oznámení výsledku volieb, ale až 24. decembra 2014. V tejto súvislosti totiž sťažovateľ v 1. rade nedopĺňa pôvodnú argumentáciu, ale uvádza nový dôvod, a to nielen v skutkovej, ale tiež právnej oblasti (porušenie § 30 ods. 2 zákona o voľbách).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2015